

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Decimvmqvarvm. Sociorum aliqui Europâ crudeliter interfecti;
præsertim in Angliâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

CAPVT DECIMVMQVARTVM.

Sociorum aliqui in Europâ crudeliter interfecti; præsertim in Angliâ.

IN nostrum orbem aliquando reuertamur. Hic quoque scenam cruentam hæresis atque impietas dabunt: in Angliâ præsertim, si fas dicere, Iaponiâ Europæâ. Infelix Regnum vnus nuper Regis libidine, vnus Reginae crudelitate! Quot illic qualesque animas laqueus interclusit! Primus hoc campo certauit, primus vicit Edmundus Campianus, qui eundem (quod memorare iuuat) quem ab Apostolicâ Sede confirmata Societas annum, in terris natalem habuit, prioris nempe sæculi quadragesimum; simul cum prorumpente in publicum sub id tempus Henrici VIII. impietate: quasi primus aduersus eam de Societate dimicaturus, iam tum nobilis Ignatio miles nasceretur. In eam dein missus expeditionem, diu latere non potuit. Erupit citò in publicum generosa vis indolis, & eximia ad miraculum eruditio: cui sanè resistere aut contradicere nequitiam sustinebant omnes aduersarij. Nec stylo minùs quàm linguâ potens: decem pro fide Catholicâ rationes scripsit; hæresim singulis iugulauit. Ab Elisabethâ Regina in partes inuitatus, oblato Cantuariensi Archiepiscopatu, mortem Catholicus maluit. Quare subiicitur quæstioni, membra omnia luxata fractaque: animus tamen constans. Cum tali scilicet tam deformato, tam elumbi, ausa est de integro congregi vniuersa Anglicanæ Theologiæ schola. dies locusque dicitur. fit ingens hominum concursus, summa expectatio. disputatur. clamore hæretici, Campianus magis ratione pugnabat. ipsa virium defectio iuuabat causam attentione maiori. Quid multa? vnus omnes palàm in arenâ conuictos constrictosque triumphauit. Multorum ab hæresi auersio fructus victoriæ fuit. Ceterum hostes irritati dedecore, dolorem suum innocentis supplicio vliscuntur. Damnatur Campianus, suspenditur, & adhuc spirantis cor palpitans euellit carnifex, corpusque diuidit in partes, horrendo supplicio, sed genti vsitato. Hic primus apud Anglos Catholicæ Religionis in nostro sanguine triumphus.

Tam illustre Campiani trophæum multos breuî æmulos ad patrem gloriam excitauit, Thomam Cottamum, Iacobum Bosgrauium, Alexandrum Briantum, Henricum Walpolum, Ioannem Cornelium, Robertum Sothuellum, Odoardum Olcornum, Garnetos duos, Henricum & Thomam, Rogerium Filocum, Franciscum Pagium, & duo lumina, alterum Scotiæ, alterum Hiberniæ, Ioannem Ogilbrum, & Dominicum Collinum. Quot vno in Regno capita laureata! quàm nobilis purpuratorum Patrum Senatus! Cottamus pendens & ferro secandus, aspero cilicio implicatus, magno carnificis & populi stupore, apparuit. Walpolus solâ Campiani morte in societatis incundæ desiderium exarsit, futurus utique alter ipse Campianus. Ita Deus emeriti militis locum nouo tirone supplebat. Walpolus Vlissingæ apud Zelandos

Primus de Societate in Angliâ strangulatur Edmundus Campianus: Nicol. Sanderus de Schismate Anglic. lib. 3. Hilar. de Costa Hist. Catholic.

alij dein plures:

Cottamus,

Walpolus

landos (nam ea tunc insulæ Anglicanis præsiidiis tenebantur) teterrimo carcere inclusus, vix post annum euasit. in Angliâ annum & ultra Eboraci captiuus fuit. inde Londinum vectus, oblatam à nobilibus confanguineis fugam, ipse animo nobilior, recusauit. Annus hîc quoque in turri illâ funestâ vix honestè tecto, etiam asperriamâ hieme, ne straminem quidem ad cubandum villo, traductus est; donec Regina viri constantiam suam probrum interpretata, Eboracum reuehi, & morte affici iubet. Quaterdecies in quæstione fuit, atrocia semper nec humana perpeffus. Damnationis tres causæ datæ, quòd Sacerdos esset, quòd Iesuita, quòd ciuium ad Romanam Ecclesiam seductor. Inseto in laqueum collo iussus Regiam Ecclesiæ caput fateri, explosit: vnde acerbior carnifex, vix pendentem planeque viuum secuit, horrente populo & illacrymante. At Robertus Sothuellus, ex cuius ore, vel hæresi teste, melle dulcior fluebat oratio, triennium ipsum subterraneo inclusus antro, decies tortus, denique laqueo peremptus est. Capitale erat, Sacerdotem esse & Iesuitam.

Sothuellus,

*uterque
Garnetus,*

In eadem causâ occubuit Henricus Garnetus, etsi gloriæ illius deturpandæ insignem calumniam hæresis frustra struxit. frustra, inquam: nam viri integritas vel hostibus probabatur, & suus ipsum defendit cruor, quando gutta in spicam illapsa cælestem illius vultum ad miraculum expressit. Erant Garneto summa omnia, virtus, doctrina, auctoritas. Magnum Iesuitam solenni nomine indigetabant. Eius mors supra viginti mortalium millia exciuit. Vbi in conspectum venit, reuerenter omnibus est salutatus. Ipse publicum innocentie suæ testimonium dixit, ac benè Regi, benè Senatui, & populo precatus, incredibili modestiâ pendit. Licetor communi multitudinis clamore prohibitus est secare spirantem. Mortuus seipso viuente maior apparuit. Tot millium, partem maximam hæreticorum, non pressa sed elata vox fuit, in terris non viuere alterum Garnetum. Haud degenerem tanto patruo nepotem se probauit Thomas, perpetuò adspirans ad Anglicanum tripudium, ita suum suspendium nominabat. Interfuere innumeri spectatores: è præcipuâ nobilitate amplius trecenti. Tanta erat opinio dignitatis, quam patris memoria iuuabat.

Ogilbæus,

Tot Anglis ad æmulationem fortitudinis accedit Scotorum gloria Ogilbæus. Quantis in vno illo pugnatum promissis, quantis minis omnia risit. Quot in illo vno consumpta tormenta! tum etiam risit. natum diceres fatigandæ crudelitati. Nemo hilarior ad epulas, quam Ogilbæus ad mortem iuit. In supplicij loco interrogatus à Ministro, num timeret mortem; Non magis, inquit, in tam bonâ causâ, quam tu patinas, cum vesperi esuriens ad cœnam ibis. Ita lætus animus prægustabat beatorum Martyrum gaudia, ad quæ solutum corpore euolasse credimus, ingemiscente populo, & iniustam necem palàm detestante.

Collinus:

Ad parem cum Ogilbæo palmam venit Collinus ex Hiberniæ Proceribus; in quo flectendo diu laboratum, iubente Elisabethâ: & orabant amici, simularet saltem, & ad momentum seruiret temporis. Surdo canebatur. Maiora præmia promittentem Deum secutus, laqueo vitam finire maluit.

Hæc

Hæc sunt orbis Europæi clarissima fidera. quibus suas addat stellas Gallia, Martinum Gutierrez, Iacobum Salesum, Guilielmum Saltamochium; Sicilia, Petrum Venustum; Lusitania, Emanuelem Fernandez; Martinum Latenam, Polonia, Emanuelem Nigrum & Georgium Bartholic, Transilvania; Germania, Godefridum Thelet, aliosque; in piâ causâ omnes, vel ab hæreticis, vel ab improbis, partim gloriose faucios confectosque vulncribus, partim crudeliter trucidatos. Et nostra Belgica non sola erit ingloria: sua sidera posteritati ostendet, quorum nunc ortus claro nimirum die immaturus.

Vos interim, fortissimi Heroës, qui sic mortui aternum viuitis, viuitisque omnium memoriâ sæculorum, maiores aliquando expectate honores, cum tempus erit, solenni pompâ plausuque decernendos. Nobis satis est tolerantia vestra ac fortitudinis obiter commemorasse exempla, seræ incitamenta posteritati, quam degenerem, spero, nulla arguet dies.

Post celebratas fortissimorum pugilum laudes, distributasque victoribus coronas, par est nec Lectorem hisce dudum certaminibus intentum absque missilibus dimittere.

EXERCITATIO ORATORIA.

ORATIO PRIMA.

Optabiliusne sit, potissimum sub CHRISTO Duce militantibus, rebus facilibus ac lætis, an tristibus atque arduis exerceri.

Ogitanti mihi, Auditores, theatrum huius vniuersitatis oculis vestris subiicere, vt in eo inter tot tamque diuersa hominum vota ac studia, quid optandum, quid auersandum, quid sequendum, quid fugiendum sit, arbitrari possitis; assessores vobis apponendi videntur; non illi quondam è Pythagoreâ disciplinâ fastidiosi censores Democritus & Heraclitus; quorum alter omnia promiscuè & absque delectu, aut risu contemptuque velut ineptias explodebat, alter velut miseris ignauo fletu prosequeretur: sed cum viris omni exceptione maioribus supremus ille Munerarius: vt ex eius sensu ac sententiâ decernere possitis, siue conducibilis iis qui sub eius signis stentia faciunt, tristibus an lætis, asperis an mollibus, aduersis an prosperis, exerceri. Et quidem, vt absque diuerticulis & ambagibus rem ipsam aggrediamur; illud principio statuendum est, quod antiquissimus ille Vatum disertè pronuntiat: *Militia* (seu, vt alij, *tentatio*) est

In theatro vite humane aguntur læta & tristia.

utrum horum sit optabilius.

Iob 7.

YYY

ta